

SZAGOS ERNYŐSRUTA

SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: JAKAB GUSZTÁV

A rutafélék családjába többnyire szubtrópusi elterjedésű fák és cserjék tartoznak. Közös jellegzetességük, hogy szöveteik erős illatú, éterikus olajokat tartalmaznak. Legismertebb képviselőik a citrusfélék: például a citrom, a narancs és a mandarin. A rutafélék egyetlen, Magyarországon is honos képviselője a nagy ezerjófű (*Dictamnus albus*), mellyel gyakran találkozhatunk száraz tölgyesek tisztásain és karsztbokorerdőkben. Feltűnő növény: hajtásai elérhetik a 100 cm-t, csúcsukon 4-5 cm átmérőjű, rózsaszín virágok alkotnak fürtvirágzatot.

A Földközi-tenger vidékén a rutafélék jóval gyakoribbak. A fásszárú citrusokon kívül természetik a sárga virágú kerti rutát (*Ruta graveolens*) is, ami a közismert olasz ital, a grappa fűszerezésére szolgál. A rutafélék kevésbé ismert képviselői az ernyősruták, melyek

élénksárga ernyős virágzatuk lévén inkább a kutyatejekre emlékeztetnek. E mediterrán nemzetség egyik képviselője azonban a Kárpát-medencébe is eljutott! A szagos ernyősruta (*Haplophyllum suaveolens*) pontusi-balkáni faj, elterjedési területe a Balkán keleti részétől, Törökországon át egészen Dél-Oroszorszáig tart. Az Erdélyi-medencében Nagyenyed környé-

kén él, Balázsfalva, Csombord, Magyarbagó, Magyarlapád és Vadverem települések határában. A szőlőültetvények között fennmaradt száraz sztyeppréteken június közepén aransárgára festi a domboldalakat. A növény erdélyi felfedezése Csató János (1833–1913) alsó-fehér megyei alispánhoz kötődik, aki korának egyik legképzettebb botanikusa volt.

SZAGOS ERNYŐSRUTA
MAGYARBAGÓ HATÁRÁBÓL

AZ ERNYŐSRUTA VIRÁGA

JAKAB GUSZTÁV
BIOLÓGUS, BÓTANIKUS,
A SZENT ISTVÁN EGYETEM
AGK EGYETEMI DOCENSE

LÉPJ KI AZ AJTÓN, ÉS INDULHAT A KALAND!

Figyeld meg közelről a természetet,
és többé nem fogsz unatkozni!

**TARTALMAS
SZÓRAKOZÁS
AZ ÉV MINDEN
NAPJÁRA.**

**MIT ÉS HOGYAN
GYŪJTSÜNK A
FÖLDRŐL, A VÍZBŐL ÉS
A LEVEGŐBŐL?**